

on vähem Ida-Sarmatia omist, sarnanedes Läti, Saksamaa, Belgia ja Flandria linnadega (1500—1750 tundi). Aasta jooksul muutub igapäevane keskmine päikesepaiste kestus Tartus (251) järgmiselt:

Aritmogramm - tabel XXII.

Variation annuelle du nombre d'heures, pendant lesquelles le soleil a brillé. Chaque „—“ indique deux heures.

		0,02	0,18	0,15	1,06	1,05	0,48	1,01	0,79	0,81	0,62
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1,08	1,85	4,02	6,18	8,15	9,06	9,05	6,48	5,01	2,79	0,81	0,62

Igapäevane päikesepaiste kestus Tartus kuude kaupa aasta jooksul — 1901.—1915. a. keskmised (iga „—“ tähendab 2 päikesepaiste-tundi).

Seejuures on keskmine kestus võimaliku protsendist:

Aritmogramm - tabel XXIII.

Variation annuelle de la clarté du soleil (en %). Chaque „—“ indique 10 %.

		4	3	9	—	2	2	9	7	—	—
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
15	20	34	43	49	50	52	42	39	27	10	10

Päikesepaiste keskmine kestus võimaliku protsendist 1901.—1915. a. Tartus (iga „—“ tähendab 10 protsenti).

Tähendab, taevakate on aasta jooksul sedavõrt vahelduv, et suvekuil päikesepaiste  $\frac{1}{2}$ , talvekuil aga — niikuinii väike — kõigest  $\frac{1}{10}$  võimalikust välja teeb. Seega on Tartu linn-areeni ringhorisondi nägu aasta jooksul tunduvalt muutlik. Mitte üksi ta valgustus ei muutu, vaid seal särab kord selge taevast vastu või ilmub sinna taevakate, kord pidev ja läbinähtamatu, kord katkine ning hajuv ja valab kord sademeid maha või ujub linna pea kohalt üle.

Teeme vahet selgete (pilvitus 0,0—1,9), vinavate (pilvitus 2,0—8,0) ja pilviste (8,1—10,0) päevade vahel, siis näeme, et:

selgete päevade keskmine, vähim ja suurim arv on Tartus 1866. ja 1915. a. vahemikus olnud (iga „—“ tähendab  $\frac{1}{2}$  kahte päeva),

Aritmogramm - tabel XXIV.

Variation annuelle des jours clairs en moyenne, de minimum et de maximum. Chaque „—“ indique deux jours.

1,7	0,7	1,9	0,6	0,9	—	1,6	1,0	0,8	0,3	0,9	1,4
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1,7	2,7	3,9	4,6	2,9	4,0	3,6	3,0	2,8	2,3	0,9	1,4
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	10	15	14	13	10	24	14	8	11	6	5
≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡
		I		I					I		I